

Effecten herontwikkeling NYMA- en Vasim-terrein op beschermde soorten

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

Effecten herontwikkeling NYMA- en Vasim-terrein op beschermde soorten

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

G. Hoefsloot

Status uitgave: eindrapport

Rapportnummer:	20-317
Projectnummer:	20-0960
Datum uitgave:	4-12-2020
Foto's omslag:	G. Hoefsloot / Bureau Waardenburg bv
Projectleider:	G. Hoefsloot
Tweede lezer:	J. Daamen
Naam en adres opdrachtgever:	Gemeente Nijmegen Postbus 9105 6500 HG Nijmegen
Referentie opdrachtgever:	VPL 291880
Akkoord voor uitgave:	drs. F. van Vliet

Paraaf:

Graag citeren als: Hoefsloot, G. 2020. Effecten herontwikkeling NYMA- en Vasim-terrein op beschermde soorten. Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming. Bureau Waardenburg Rapportnr. 20-317. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Trefwoorden: De Vasim, NYMA, beschermde soorten Wet natuurbescherming, Nijmegen.

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv. Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg
Ecologie & Landschap

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl

Voorwoord

De gemeente Nijmegen is bezig met de herontwikkeling van het NYMA- en Vasim-terrein aan de Waal. De herinrichting kan effecten hebben op beschermde soorten planten en dieren. In deze quickscan-rapportage zijn de (mogelijke) effecten op beschermde soorten beschreven. Het betreft een actualisatie van het onderzoek dat in 2018 is uitgevoerd. Daarnaast zijn voor deze beoordeling de resultaten van het vleermuisonderzoek uit 2019 en een quickscan van een aanpalend plangebied gebruikt.

Vanuit de gemeente Nijmegen werd de opdracht begeleid door de Tanja Martens en Mark Vermeulen. Wij danken hen voor de prettige samenwerking.

Veldonderzoek is altijd een momentopname. Bureau Waardenburg waarborgt dat het onderzoek is uitgevoerd door deskundige onderzoekers volgens de gangbare standaardmethoden. Het bureau is niet aansprakelijk voor waarnemingen van soorten door derden en waarnemingen die na afronding van de studie bekend worden gemaakt.

Inhoud

Voorwoord	3
Samenvatting	5
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding en doel	6
1.2 Verantwoording en houdbaarheid gegevens	6
2 Toetsingskader beschermde soorten en gebieden	8
2.1 Wet natuurbescherming	8
2.2 Beschermingsregimes soorten	8
2.3 Natura 2000-gebieden	8
2.4 Houtopstanden	9
2.5 Natuurnetwerk Nederland	9
3 Beschrijving plangebied en project	10
3.1 Beschrijving plangebied	10
3.2 Uit te voeren werkzaamheden	13
4 Betekenis van plangebied voor beschermde soorten planten en dieren	14
4.1 Bronnenonderzoek beschermde flora en fauna	14
4.2 Betekenis van het plangebied voor beschermde flora en fauna	15
5 Effecten van de ingreep en te treffen maatregelen	17
6 Beoordeling Wet natuurbescherming	19
6.1 Conclusie resultaten onderzoek	19
6.2 Overtreding verbodsbepalingen en ontheffingsaanvraag Wnb	19
6.3 Kansen voor natuur	19
Literatuur	21
Bijlage I Quickscan Wet natuurbescherming NYMA- en Vasim-terrein 2018	22
Bijlage II Vleermuisonderzoek NYMA- en Vasim-terrein 2019	23
Bijlage III Quickscan NYMA Kavel 7 2020	24
Bijlage IV Bomeninspectie NYMA Kavel 7 2020	25

Samenvatting

De gemeente Nijmegen is voornemens om de bestemming van het NYMA- en Vasim-terrein te wijzigingen om een herontwikkeling mogelijk te maken. In voorliggende rapportage is op basis van diverse onderzoeksrapporten en een veldinspectie (uitgevoerd in november 2020) beoordeeld welke maatregelen nodig zijn voor beschermde flora en fauna en of voor het project een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

De bebouwing in het plangebied heeft een functie als paarverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis. De renovatie van de gebouwen zorgt voor verlies van deze functie. Maatregelen zijn nodig om het aanbod aan verblijfplaatsen te behouden. De provincie beschouwt het aantasten van paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis als overtreding van verbodsbepaling Wnb artikel 3.5 lid 2 en 4. Er is een ontheffing nodig voor de ingreep. Daarnaast zijn maatregelen nodig om een foerageerfunctie en een vliegroute van de gewone dwergvleermuis te behouden (zie H5). Voor wat betreft de planning van de werkzaamheden is het van belang dat de nieuwe verblijfplaatsen minimaal 6 maanden voor ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen beschikbaar zijn voor de vleermuizen.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met broedende vogels om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Dit kan door de werkzaamheden buiten de maanden maart t/m augustus uit te voeren.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De gemeente Nijmegen is initiatiefnemer voor de herontwikkeling van het Nyma- en Vasimterrein. In het kader van de Wet natuurbescherming heeft Bureau Waardenburg in de periode 2018-2020 diverse natuuronderzoeken uitgevoerd. De volgende onderzoeken zijn uitgevoerd en gerapporteerd:

- Quicksan Wet natuurbescherming NYMA- en Vasimterrein 2018 (bijlage 1);
- Vleermuisonderzoek NYMA- en Vasimterrein 2019 (bijlage 2);
- Quicksan NYMA Kavel 7 2020 (bijlage 3);
- Bomeninspectie NYMA Kavel 7 2020 (bijlage 4).

Voorliggende rapportage is een actualisatie van de quickscan uit 2018. De overige hierboven vermelde rapporten zijn hierin kort samengevat en in de bijlage opgenomen. Er is in november 2020 opnieuw bronnen- en veldonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Het doel is te bepalen of de voorgenomen werkzaamheden leiden tot overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Dit rapport beschrijft de voorgenomen herontwikkeling van het plangebied en de methodiek van de in 2020 uitgevoerde quickscan. De effecten van de ingreep op beschermde soorten planten en dieren zijn in beeld gebracht en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de natuurwetgeving. Daarbij is ingegaan op de volgende vragen:

- Welke beschermde soorten planten en dieren komen mogelijk of zeker voor in de invloedssfeer van de werkzaamheden? (H4)?
- Welke effecten op beschermde soorten heeft de herontwikkeling van het terrein (H5)?
- Kunnen deze effecten een wezenlijke negatieve invloed op soorten hebben (H5)?
- Welke verbodsbepalingen worden overtreden/is een ontheffing nodig (H5)?
- Welke maatregelen voor mitigatie en compensatie van schade aan beschermde soorten zijn noodzakelijk (H6)?

1.2 Verantwoording en houdbaarheid gegevens

De quickscan beoordeling in deze rapportage is een effectbepaling en -beoordeling op basis van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied, de functie van het plangebied en de directe omgeving voor deze soorten en de voorgenomen ingreep. De toetsing is opgesteld op basis van diverse bronnen, het in november 2020 uitgevoerde veldwerk en inschattingen van deskundigen. Voor de houdbaarheid van deze toetsing wordt geadviseerd uit te gaan van drie jaar. Na 2023 kan een actualisatie van de quickscan toetsing nodig zijn.

Het vleermuisonderzoek uitgevoerd in 2018-2019 (bijlage 2) is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol versie 2017. De gegevens van het vleermuisonderzoek zijn tot en met 2022 houdbaar.

Toelichting veldbezoek

Het plangebied (NYMA- en Vasim-terrein en Kavel 7) is op 19 november 2020 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Er is gezocht naar sporen van fauna zoals uitwerpselen, prooiresten, holen en voetprenten. De aanwezige biotopen en bebouwing zijn beoordeeld op hun geschiktheid als verblijfplaats of schuilplaats voor fauna en als groeiplaats voor beschermde soorten flora. Tijdens het veldbezoek in november zijn foto's gemaakt waarvan er een aantal in deze rapportage zijn weergegeven. Het veldbezoek van november 2020 betreft een oriënterend veldbezoek en geen inventarisatie conform de soortenstandaarden.

Toelichting bronnenonderzoek

Aanvullend op het veldbezoek zijn diverse bronnen geraadpleegd. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is de NDFF geraadpleegd¹. Daarnaast is gebruik gemaakt van diverse rapporten (zie paragraaf 1.1 en de bijlage).

¹ Nationale Database Flora en Fauna geraadpleegd dd. 19-11-2020.

2 Toetsingskader beschermde soorten en gebieden

2.1 Wet natuurbescherming

De regels die toezien op bescherming van Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden' van de Wnb. De verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten planten en dieren zijn in de Wnb opgenomen in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en beschreven per beschermingsregime (zie onder). De regels voor houtopstanden zijn beschreven in Hoofdstuk 4 van de wet.

In het voorliggende rapport toetsen we aan bepalingen voor beschermde soorten (Wnb: Hoofdstuk 3), de ingreep heeft geen effecten op de bepalingen uit de hoofdstukken 2 en 4 van de wet. Hieronder is dit kort toegelicht.

2.2 Beschermingsregimes soorten

Bij de herinrichting van het NYMA- en Vasim-terrein moet rekening worden gehouden met het huidige voorkomen van beschermde soorten planten en dieren in het plangebied. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, zal moeten worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

De Wnb onderscheidt bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Wnb § 3.1),
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Wnb § 3.2)¹ en
- Beschermingsregime andere soorten (Wnb § 3.3).

Voor een aantal soorten vallend onder '*Beschermingsregime andere soorten*' heeft de provincie Gelderland een vrijstelling verleend voor handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden (Wnb Art 3.10 lid 2a). Het betreft bijvoorbeeld de soorten bastaard kikker, egel, haas en huisspitsmuis.

In dit rapport wordt onderscheid gemaakt in 'vogels', soorten Habitatrichtlijn (Wnb § 3.2) en 'andere soorten' (Wnb § 3.3). Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, is nagegaan of een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen voordat de ingreep wordt uitgevoerd (zie Hoofdstuk 2).

2.3 Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. De afstand tot het Natura 2000-gebied Rijntakken is minder dan 1 km. De uiterwaarden aan de overzijde van de Waal

¹ Dit betreft soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn met uitzondering van vogels. Vogels vallen onder Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van EZ, versie 1.3 december 2016.

behoren tot dit gebied. De ingreep veroorzaakt geen aantasting van relevante soorten en begroeiingen in Natura 2000-gebieden (bijvoorbeeld als gevolg van geluid, trilling etc.). Significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. Een beoordeling van effecten van stikstofdepositie op beschermde gebieden maakt geen onderdeel uit van deze toetsing.

2.4 Houtopstanden

De te kappen bomen staan binnen de bebouwde kom. De regels van de Wnb ten aanzien van houtopstanden zijn in dergelijke gevallen niet van toepassing.

2.5 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het Gelders Natuurnetwerk (GNN), onderdeel van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het herinrichten van het fabrieksterrein veroorzaakt geen effecten op het GNN. Directe effecten op het NNN zijn uit te sluiten en het toetsingskader van het NNN is niet van toepassing.

3 Beschrijving plangebied en project

3.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de zuidzijde van de Waal in het westen van de gemeente Nijmegen. Het plangebied wordt doorsneden door de Winselingseweg. Ten noorden van deze weg ligt aan de Waal het voormalige fabrieksterrein NYMA. Tussen de Winselingseweg en de Nymaweg ligt het fabrieksterrein De Vasim. Kavel 7 is een grasland deels omgeven met struweel en bomen ten zuidwesten van het Vasim-terrein. Het totale complex grenst aan de Oversteek; de brug over de Waal die Nijmegen verbindt met Lent. De globale grens van het plangebied is weergegeven in figuur 3.1.

Figuur 3.1 Globale grens van het plangebied NYMA- Vasim-terrein incl. Kavel 7 aangegeven met rode lijn (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl).

De elementen in het plangebied die voor flora en fauna van betekenis kunnen zijn staan hieronder puntsgewijs weergegeven (situatie november 2020):

- NYMA en Vasim (fig. 3.1 en 3.2): fabrieksgebouwen met geschikte nest- en verblijfsplaatsen voor gebouwbewonende soorten vogels en vleermuizen; op het NYMA-terrein aan de randen en langs de Waal ruigte met opslag van berken; op het Vasim-terrein grastaluds, ruigte en opslag van wilg, vlier en berk;
- Kavel 7: kruidenrijk grasland, ruigte, struweel en bomen. Veel bomen hebben dode takken en stammen (figuur 3.3).

Het NYMA- en Vasim-terrein wordt in de huidige situatie regelmatig gebruikt als evenemententerrein (muziekfestivals, kermis). De fabriekshal op Het Vasim-terrein is momenteel in gebruik als werkplaats door o.a. kunstenaars.

Figuur 3.2 Foto van het NYMA-terrein in november 2020 met de industriële watertoren. Het terrein is grotendeels verhard. Op het fabrieksgebouw groeien jonge berken. Onderdeel van de ingreep is renovatie van dit pand en de toren.

Figuur 3.2 Foto van het Vasim-terrein in november 2020. Aan de randen van de voormalige fabriekshal staat opslag van ruigte, struiken en bomen. Het terrein is grotendeels verhard. Het gebouw wordt o.a. door kunstenaars gebruikt als werkplaats.

Figuur 3.3 Foto van het Kavel 7 gebied in november 2020. Kruidenrijk gemaaid grasland met aan de randen struweel en bomen. Op de achtergrond de energiecentrale van Nijmegen.

3.2 Uit te voeren werkzaamheden

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door de gemeente Nijmegen. Voor het plangebied wordt een nieuw bestemmingsplan gemaakt. Figuur 3.4 is een stedenbouwkundige impressie van het project.

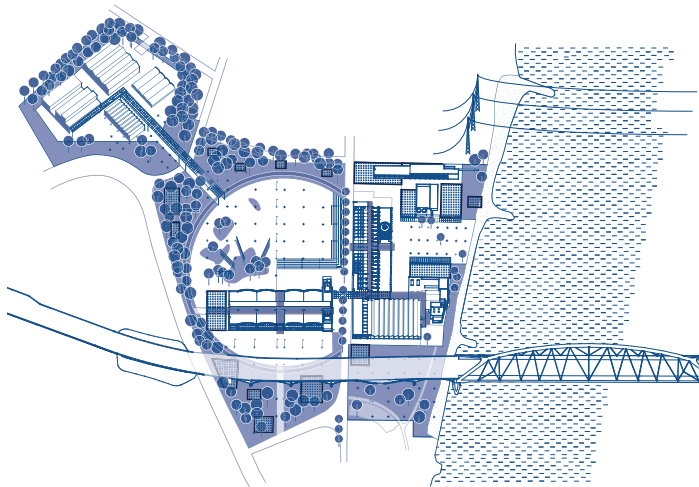
De herinrichting omvat onder andere:

- renovatie van fabrieksgebouwen en deels sloop van het westelijk gelegen gebouw op het NYMA-terrein;
- realisatie nieuwbouw op het NYMA-terrein;
- realisatie parkeerplaatsen en infrastructuur op Kavel 7;
- gebruik panden en terrein als werkplaats voor bedrijven, culturele initiatieven en evenementen.

Uitgangspunten voor deze toetsing zijn:

- Alle bomen in het plangebied worden gekapt;
- Er vinden géén werkzaamheden plaats op de oever van de Waal en in de rivier zelf.

Deze ingreep kan omschreven worden als ingreep in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Stedenbouwkundige impressie van het project

Figuur 3.4 Stedenbouwkundige impressie van het project.

4 Betekenis van plangebied voor beschermde soorten planten en dieren

4.1 Bronnenonderzoek beschermde flora en fauna

Voor het bronnenonderzoek zijn de rapportages gebruikt die in de bijlage zijn opgenomen. Daarnaast is de NDFF opnieuw geraadpleegd op 20-11-2020 waarbij een straal van ongeveer 200 m is aangehouden rondom het plangebied en gegevens tot 5 jaar oud. De resultaten zijn in tabel 4.1 weergegeven.

Tabel 4.1 Samenvatting van het bronnenonderzoek; **WNB**: beschermingsstatus onder de Wet natuurbescherming, **NL**=Nationaal beschermde soort (artikel 3.10), **EU**=Europees beschermde soort (artikel 3.1 of 3.5); **Vrijstelling**: Hier is aangegeven of de soort via een provinciale verordening is vrijgesteld.

Soort	Functie van het plangebied	WNB	Vrijstelling
<u>Vaatplanten</u>	Geen waarnemingen van beschermde soorten in NDFF		
<u>Ongewervelden</u> (insecten, slakken etc.)	Geen waarnemingen van beschermde soorten in NDFF		
<u>Amfibieën</u>			
bastaard kikker	Waargenomen in plangebied in 2018; geen essentieel leefgebied	NL	ja
<u>Reptielen</u>	Geen waarnemingen van beschermde soorten in NDFF		
<u>Vissen</u>	Geen waarnemingen van beschermde soorten in NDFF		
<u>Grondgebonden zoogdieren</u>			
bever	Soort komt in stroomgebied Waal voor, plangebied geen functie voor bever	EU	nee
egel, haas	Waarnemingen in omgeving, niet in plangebied	NL	ja
<u>Vleermuizen</u>			
gewone dwergvleermuis	Paarverblijfplaatsen en een vliegroute (2019)	EU	nee
diverse andere soorten vleermuizen	Geen essentiële functies	EU	nee
<u>Vogels met jaarrond beschermde nest</u>	Geen nestplaatsen of territoria		

4.2 Betekenis van het plangebied voor beschermde flora en fauna

Voor beschermde soorten uit de soortgroepen vaatplanten, ongewervelden, vissen en reptielen heeft het plangebied geen functie. Er ontbreken geschikte biotopen voor de beschermde soorten uit deze groepen én er zijn in het plangebied incl. buffer van 200 m geen waarnemingen van beschermde soorten gedaan de afgelopen 5 jaar. Hieronder wordt voor de overige soortgroepen aangegeven welke functies het plangebied kan hebben.

Amfibieën

In het plangebied zijn geen voortplantingswateren aanwezig voor amfibieën. Ook in de omgeving ontbreken poelen, sloten en plassen die geschikt zijn voor de ei afzet van amfibieën. In 2018 is één adulte bastaard kikker (*Beschermingsregime andere soorten*) gevonden in een betonnen bak met water. Deze bak was toen ongeschikt als voortplantingswater en is dat nog steeds. Omdat geschikt voortplantingswater ontbreekt in het plangebied en de omgeving daarvan wordt geconcludeerd dat het plangebied geen essentiële betekenis heeft voor amfibieën.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten grondgebonden zoogdieren in het plangebied. In de omgeving komen egel en haas voor (tabel 4.1). Naast deze soorten zullen ook diverse soorten muizen het plangebied gebruiken als leefgebied (*Beschermingsregime andere soorten*). Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Omdat het plangebied grotendeels verhard is en door de rivier en verkeerswegen geïsoleerd ligt zal het plangebied geen belangrijke functie hebben voor deze soorten.

In de bebouwde kom van de gemeente Nijmegen leven beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt, o.a. bever (*Beschermingsregime Habitatrichtlijn*) en wezel, hermelijn, bunzing en steenmarter (*Beschermingsregime andere soorten*). Voor deze soorten heeft het plangebied geen essentiële functie. Het plangebied ligt geïsoleerd van leefgebieden van deze soorten en heeft als foerageergebied weinig te bieden (zowel voor wat betreft oppervlakte en beschikbaarheid van voedsel). De steenmarter komt in de gemeente Nijmegen vrij algemeen voor. In 2018 is beoordeeld dat de gebouwen in het plangebied geen geschikte verblijfplaatsen zijn (bijlage 1). Tijdens het vleermuisonderzoek zijn geen steenmarters of sporen van deze dieren gevonden (bijlage 2). Mogelijk passeren steenmarters uit de omgeving het plangebied incidenteel tijdens foerageertochten. Omdat de beschikbaarheid aan prooien en plantaardig voedsel gering is heeft het plangebied geen essentiële functie als foerageergebied voor de steenmarter.

Vleermuizen

Tijdens het vleermuisonderzoek in 2018-2019 zijn twee paarterritoria van gewone dwergvleermuis vastgesteld (*Beschermingsregime Habitatrichtlijn*). Eén territorium in het NYMA-gebouw en één in het Vasim-gebouw. Daarnaast gebruikten gewone dwergvleermuizen een vaste vliegroute over de Nymaweg en onder het kunstwerk van de Oversteek door en foerageren dagelijks 10-20 dieren in het plangebied (bijlage 2). Andere soorten vleermuizen die alleen foeragerend en incidenteel zijn waargenomen zijn rosse

vleermuis, meer- of watervleermuis en ruige dwergvleermuis. Het plangebied had in 2018-2019 geen andere essentiële functies voor vleermuizen.

Kavel 7 maakte geen deel uit van het onderzoeksgebied voor de vleermuisinventarisatie. In 2020 zijn in diverse bomen op Kavel 7 holten en spleten vastgesteld (bijlage 3). De betreffende bomen zijn in november 2020 geïnspecteerd (bijlage 4). Er zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen gevonden. Kavel 7 heeft geen essentiële functie voor vleermuizen.

Vogels

Er zijn voor het plangebied geen waarnemingen bekend van territoria of nesten van vogels waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is¹. In de omgeving van het plangebied komen huismus, gierzwaluw, buizerd, slechtvalk en sperwer voor (*Beschermingsregime vogelrichtlijn*). Tijdens het veldbezoek in november 2020 is een grote gele kwikstaart foeragerend waargenomen in het plangebied. Deze soorten gebruiken het plangebied niet als broedbiotoop omdat geschikte nestplaatsen ontbreken. Als foerageergebied heeft het plangebied geen essentiële functie voor deze soorten. Het plangebied heeft geen essentiële functie voor soorten vogels waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is.

Andere soorten vogels, waaronder zwarte roodstaart, gebruiken het plangebied wel als broedbiotoop.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

5 Effecten van de ingreep en te treffen maatregelen

Het plangebied heeft een functie als paarverblijfplaats, foerageergebied en als vliegroute voor gewone dwergvleermuis. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen essentiële functie of er geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen (verschillende soorten zoogdieren en bastaard kikker). Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis. Deze bepaling is grotendeels overgenomen uit bijlage 2. Uitgangspunt voor de effectbepaling is dat rust- en verblijfplaatsen de plekken zijn voor een soort die van essentieel belang zijn voor haar levenscyclus en een onmisbaar onderdeel zijn van het habitat¹. Om effecten te voorkomen zal de functionaliteit van rust- en verblijfplaatsen gewaarborgd moeten zijn. Waar relevant, is aangegeven welke maatregelen in dit kader van toepassing zijn.

Verblijfplaatsen

Het plangebied heeft een functie als paarverblijfplaats. De renovatie van het NYMA-fabrieksgebouw en het Vasim-gebouw kan zorgen dat de functie van deze verblijfplaatsen permanent verloren gaan. Het plangebied heeft geen andere verblijfplaatsfuncties voor vleermuizen.

Overige functies

Het plangebied heeft een functie als foerageergebied en vliegroute voor gewone dwergvleermuis. De herontwikkeling van het plangebied kan een negatief effect hebben op deze functies.

Huidige staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is in Nederland en in de provincie Gelderland een algemeen voorkomende soort. Ondanks dat de gewone dwergvleermuis algemeen voorkomt wordt de huidige staat van instandhouding in de provincie als ongunstig beoordeeld (Logemann, 2018). De reden hiervoor is dat de soort kwetsbaar is voor het verlies aan verblijfplaatsen als gevolg van sloop en renovatie van gebouwen.

Staat van instandhouding na de ingreep

Het verlies aan twee paarverblijfplaatsen, foerageergebied en een vliegroute zorgt niet dat de lokale, regionale en landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis verder verslechterd. De soort komt landelijk gezien algemeen voor en de omvang van het effect is hiervoor te klein.

Maatregelen

Aanbevolen wordt om met een vleermuisdeskundige maatregelen uit te werken waardoor het aanbod aan paarverblijfplaatsen, foerageergebied en de vliegroute duurzaam behouden blijven. Negatieve effecten op vleermuizen kunnen daarmee voorkomen worden. Op hoofdlijnen gaat het om de volgende maatregelen:

¹ Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the Habitats Directive 92/43/EEC. Final version, February 2007

- Realiseer acht nieuwe inbouw paarverblijfplaatsen in de bestaande bouw of nieuwbouw in het plangebied, zorg voor variatie in bezonning van de verblijfplaatsen en kies hoge en donkere locaties;
- Houdt bij de planning van de renovatie van de gebouwen rekening met de gewenningsperiode van nieuwe verblijfsplaatsen, het Kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017) gaat uit van minimaal 6 maanden in de actieve periode van vleermuizen (april-oktober);
- Behoud windluwe plekjes met begroeiing (+3m hoog) die niet verlicht worden in het plangebied en laat de rivierzijde donker om functioneel foerageergebied te behouden.
- De functionaliteit van de vliegroute kan worden behouden door te zorgen dat bij het viaduct over de Nymaweg geen extra verlichting wordt geplaatst en minimaal één zijde van het Vasim- en NYMA-gebouw donker gehouden wordt zodat vleermuizen de rivieroever via een donkere en windluwe zone kunnen bereiken.

Daarnaast dient verstoring van broedende vogels voorkomen te worden. Het plangebied wordt o.a. door zwarte roodstaart gebruikt als broedgebied. In het broedseizoen (maart-juli) kunnen werkzaamheden aan gebouwen nesten van deze of anders soorten vogels verstoren. Voer werkzaamheden die broedende vogels kunnen verstoren buiten het broedseizoen uit.

6 Beoordeling Wet natuurbescherming

6.1 Conclusie resultaten onderzoek

Functie van het plangebied

- Het plangebied heeft een functie als paarverblijf, foerageergebied en vliegroute voor gewone dwergvleermuis;
- Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen essentiële functie;
- In het broedseizoen gebruiken diverse algemene soorten vogels het plangebied als broedgebied.

Volledigheid onderzoeksgegevens

Het vleermuisonderzoek dat in 2018-2019 is uitgevoerd (bijlage 2) is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol versie 2017. De gegevens zijn volledig en houdbaar t/m 2022. De houdbaarheid van de quickscan gegevens loopt t/m 2023.

Reikwijdte van de ingreep

Als gevolg van de ingreep verliezen twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis hun functie. De herontwikkeling kan ook zorgen dat er foerageergebied en een vliegroute van deze soort worden aangetast.

6.2 Overtreding verbodsbepalingen en ontheffingsaanvraag Wnb

Het vernietigen of aantasten van paarverblijfplaatsen van vleermuizen is een overtreding van de Wnb artikel 3.5 lid 4. Indien schade aan verblijfplaatsen niet te voorkomen is, is een ontheffing van de Wnb nodig. Om een ontheffing aan te kunnen vragen moeten mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen (zie H5). Tevens moet het wettelijk belang van de ingreep worden onderbouwd en moeten alternatieven zijn onderzocht.

Het vernielen en beschadigen van bezette nesten van vogels is een overtreding van Wnb artikel 3.1 lid 2. Voorkom effecten op broedende vogels om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen (zie H5).

6.3 Kansen voor natuur

Het plangebied bevindt zich nabij de rivier, een belangrijk foerageergebied voor vleermuizen en gierzwaluwen. De bebouwing in het plangebied kan voor gebouwbewonende soorten vleermuizen geschikt gemaakt worden als kraamverblijf door delen van een spouwmuur toegankelijk te maken of grote vleermuiskasten in of aan het gebouw te hangen. Deze maatregel is aanvullend op het maken van de paarverblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis (compensatiemaatregel Wnb).

De panden kunnen geschikt gemaakt worden als broedplaats voor gierzwaluwen door hoog in de gevels of in de betonnen silo van het NYMA-gebouw nestholten te maken. Om de functionaliteit van deze maatregelen te garanderen wordt aanbevolen de verblijf- en

nestplaatsen en de positie daarvan in de bebouwing te laten bepalen door een faunadeskundige.

Geadviseerd wordt om langs de oever van de Waal een donkere groenstrook te behouden. Dit is belangrijk om foerageergebied en migratiemogelijkheden voor vleermuizen en grondgebonden zoogdieren te behouden. Daarnaast wordt geadviseerd om in het ontwerp zo breed mogelijke lijnvormige groenstroken op te nemen. Deze groene omlijsting en/of dooradering zijn functionele verbindingen en foerageergebied voor allerlei fauna en kunnen goed gecombineerd worden met zitplekjes voor bezoekers van het terrein.

Literatuur

Logemann, D. 2018. De staat van instandhouding. Factsheets voor 25 soorten in Gelderland.
Arcadis Nederland B.V., Arnhem.

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.

Bijlage I Quicksan Wet natuurbescherming NYMA- en Vasim-terrein 2018

Bureau Waardenburg bv Ecologie & landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
Mevr. T. Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 18 juni 2018
ONS KENMERK: 18-0418/18.04569/AnKar
VPL-NUMMER: 265431
AUTEUR: M.A. Karels BASc.
PROJECTLEIDER: ir. G. Hoefsloot
STATUS: Versie 1.0
CONTROLE: F. van Vliet

Quick scan Wnb NYMA- en Vasimterrein, Nijmegen

Gemeente Nijmegen is voornemens om het NYMA- & Vasim-terrein te Nijmegen te amoveren en te renoveren en een nieuwe bestemming te geven. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (d.d. 29 mei 2018) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie kan geen uitsluitel worden gegeven over de betekenis van het plangebied als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Om hierover uitsluitel te kunnen geven is nader onderzoek nodig. Het bevoegd gezag van de Wnb eist dat een vleermuisonderzoek volgens het Vleermuisprotocol 2017 wordt uitgevoerd. Dit onderzoek bestaat voor een plangebied als het onderhavige, uit vijf veldbezoeken in de periode mei t/m september. Indien het plangebied van betekenis is voor vleermuizen, kan naar het oordeel van het bevoegd gezag voor de ingreep een ontheffing van de Wnb noodzakelijk zijn.

Het plangebied heeft betekenis voor algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Een ontheffing voor grondgebonden zoogdieren is niet nodig.

Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedende vogels om negatieve effecten op vogels - en daarmee overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb - te voorkomen. Door te werken buiten het broedseizoen wordt overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vogels voorkomen.

Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep uitgesloten.

Deze conclusie wordt hieronder toegelicht.

Toelichting

Plangebied

Het plangebied met een oppervlakte van ca. 8,0 ha ligt aan de rivier de Waal in het noordwesten van de stad Nijmegen en wordt doorsneden door de Winselingseweg. Ten noorden van deze weg ligt aan de Waal het voormalige fabrieksterrein van NYMA. Tussen de Winselingseweg en de Nymaweg ligt de voormalige fabriek Vasim. Het totale complex grenst aan de Oversteek; de brug over de Waal die Nijmegen verbindt met Lent. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. De huidige bestemming van het NYMA terrein is bedrijventerrein. Het Vasim terrein heeft een gemengde bestemming (ruimtelijkeplannen.nl).

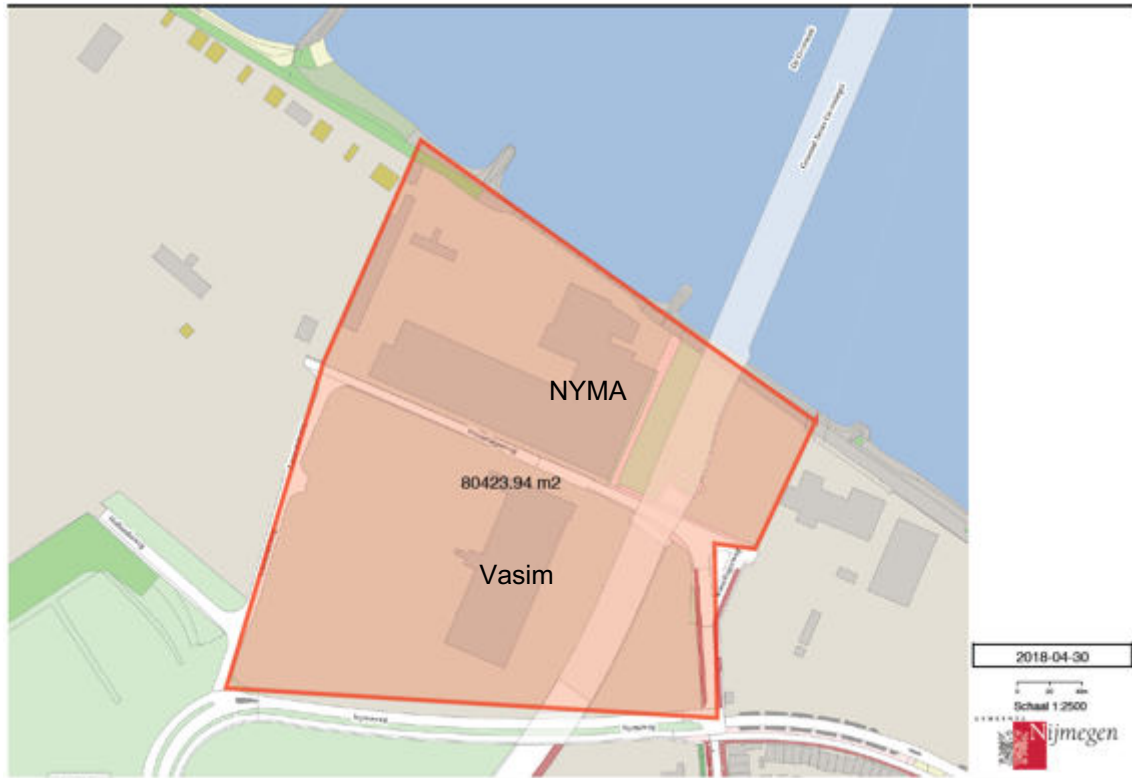
Nyma terrein

Het NYMA terrein is momenteel grotendeels afgesloten en niet in gebruik. Ten westen van de ingang van het Nyma terrein aan de Winselingseweg is een noord-zuid gericht fabrieksgebouw (fig. 3 links). Ten oosten van dit gebouw nabij de rivier staan enkele betonnen bakken waarin een ondiepe laag water staat (fig. 4 links). Het hoofdgebouw op het Nyma terrein is grotendeels een open fabriekshal waarvan in het verleden stukken zijn gesloopt. De huidige fabriekshal heeft grotendeels gemetselde gevels en een zaagtanddak van beton- of golfplaten (fig. 6 links). De gevels lijken niet op alle plaatsen een spouwmuur te hebben. Boven de fabriekshal is een oude watertoren (fig. 2 en 5). In het oostelijk deel van de fabriek is een skateboardpark gevestigd (fig. 6 links). Langs de rivier staat een gebouw waarin installaties gestaan hebben die grotendeels gedemonteerd en verwijderd zijn. Op enkele plaatsen zijn oude leidingen en bedrading achtergebleven. Grenzend aan dit gebouw staat een kantoor dat deels is opgebouwd uit kunststofpanelen met daarin isolatiemateriaal (fig. 3 rechts). De dakrand van dit gebouw is afgewerkt met een metalen daklijst. De binnenplaats van het terrein is verhard met asfalt, beton en klinkers. Hierdoor is begroeiing nagenoeg afwezig. De kade langs de Waal is versterkt met asfalt en basaltblokken. Langs de waterkant zijn wilgen opgeschoten (fig. 4 rechts).

Vasim terrein

Het voormalige fabrieksgebouw Vasim is momenteel in gebruik bij een aantal kleine ondernemers. De hal bestaat uit massieve gemetselde gevels zonder spouw of open stootvoegen. Het plafond bestaat uit halve cirkels of grote bogen en is gemaakt van beton. In de west- en oostgevel zijn ramen aangebracht. Aan de westzijde van het gebouw zijn diverse struiken en bomen opgeschoten. Op de grens van de grote geasfalteerde open plaats en een kleiner opslagterrein is een 3-4 meter hoge keerwand geplaatst. Het opslagterrein wordt gebruikt voor allerlei materialen. Aan de zuidzijde staat naast de fabriekshal een kantoorgebouw dat eveneens in gebruik is. In de gemetselde gevels zijn open stootvoegen aanwezig en is de dakrand afgewerkt met een metalen strip. In de oostgevel zijn op enkele plaatsen gaten in de gevel zichtbaar waar in het verleden een buis of afvoer geïnstalleerd is geweest. De oostzijde van het Vasim complex is

geasfalteerd met onder de Oversteek gras. De foto's in de figuren 6 (rechts), 7, 8 en 9 geven een beeld van het Vasim terrein.

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omcirkeld) aan de Winselingseweg te Nijmegen. Bron: gemeente Nijmegen.

Figuur 2 Industriële watertoren op het NYMA terrein aan de noordzijde van de fabriek (links) en het hoofdgebouw bij het toegangshek (rechts).

Figuur 3 Bijgebouw ten westen van de toegangsweg op het NYMA terrein (links) en de fabriek met kantoor langs de rivier de Waal (rechts).

Figuur 4 Open terrein aan de noordzijde met de waterbakken en bijgebouw aan de westzijde (links) en de oever van de Waal ter hoogte van het NYMA terrein (rechts).

Figuur 5 Oostgevel van de voormalige fabriekshal NYMA (links) en fabrieksgevel van NYMA langs de Winselingsweg (rechts).

Figuur 6 Open fabriekshal op het NYMA terrein (links) en westgevel van de fabriekshal van Vasim (rechts).

Figuur 7 Binnenzijde het Vasim gebouw (links) en overzicht over open terrein aan westzijde (rechts).

Figuur 8 Zuidgevel van het Vasim gebouw (links) en de oostgevel van het Vasim gebouw met een grote geasfalteerde parkeerplaats (rechts).

Figuur 9 Oost- en noordgevel van het Vasim gebouw met rechts de Winselingseweg.

Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door de gemeente Nijmegen. De gemeente Nijmegen is voornemens het NYMA terrein om te vormen tot evenemententerrein voor onder andere festivals. Daarnaast moet het plek bieden aan creatieve en kleine ondernemers. Hiervoor wordt het bestaande fabrieksgebouw gerenoveerd en aangepast aan de eisen van deze tijd. De voorgenomen werkzaamheden voor het Vasim terrein zijn (nog) niet bekend. Uitgangspunt voor deze toetsing is dat géén werkzaamheden plaatsvinden aan de kade langs de Waal.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Bij toepassing van de Wnb soortenbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb. Het onderdeel gebiedsbescherming is in deze quick scan niet getoetst. Wel is aangegeven of er beschermde gebieden in de omgeving zijn en of de ingreep mogelijk risico's geeft voor de doelstellingen van deze gebieden.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. De ingreep zal in de uitvoeringsfase en gebruiksfase mogelijk zorgen voor extra emissie en depositie van stikstof. De afstand tot het Natura 2000-gebied Rijntakken is minder dan 1 km. De uiterwaarden aan de overzijde van de Waal behoren tot dit gebied. Effecten van het amoveren en herbestemmen van de beide fabrieksterreinen op habitattypen, habitatsoorten en vogelsoorten in het Natura 2000-gebied zijn naar verwachting minimaal. Als de effecten van mogelijke veranderingen in depositie van stikstof op beschermde

gebieden nog niet zijn getoetst wordt aanbevolen de verwachte depositie in het N2000-gebied nader te bepalen en mogelijke effecten in kaart te brengen.

Houtopstanden

Met de ingreep worden geen houtopstanden gekapt. De regels ten aanzien van houtopstanden (Wnb) zijn daarom niet van toepassing.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het Gelders Natuurnetwerk (GNN), onderdeel van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het (gedeeltelijk) slopen en/of verbouwen van het fabrieksterrein veroorzaakt geen effecten op het GNN. Het toetsingskader van het NNN is niet van toepassing.

Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing in het kader van de Wnb soortenbescherming is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Effecten zijn bepaald en beoordeeld op basis van informatie over de aard van de voorgenomen ingreep en de mogelijke functie van het plangebied van beschermde soorten.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) op 12 juni 2018 geraadpleegd. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. drie km om het plangebied en gegevens tot vijf jaar oud. Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergronddocumentatie (zie literatuurlijst).

Het NYMA- en Vasim-terrein is op 29 mei 2018 bezocht. De gebouwen zijn vanaf de grond aan de buitenzijde bekeken. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken en *expert judgement* is beoordeeld of de terreinen geschikt zijn voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Het plangebied is beoordeeld op betekenis voor planten, ongewervelden, amfibieën, vleermuizen en vogels. Voor beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen en vissen ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. Deze soortgroepen worden in deze notitie niet verder behandeld.

Planten

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde plantensoorten. Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van wilde averuit en schubvaren. Dit zijn soorten van het *Beschermingsregime overige soorten*. Andere soorten beschermde planten zijn in de omgeving van het plangebied niet bekend (NDFF). Tijdens het veldbezoek zijn geen

beschermde plantensoorten waargenomen en is vastgesteld dat het plangebied géén geschikte groeiplaatsen voor schubvaren, wilde averuit of andere beschermde plantensoorten uit de regio Nijmegen biedt.

Ongewervelden

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde soorten ongewervelden. Langs de oevers van de Waal zijn waarnemingen bekend van de rivierrombout, een soort van *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*. Ter hoogte van het fabrieksterrein is langs de Waal geen laag dynamisch, ondiep water aanwezig dat larven van de rivierrombout kunnen gebruiken als leefgebied. Het plangebied zelf is ongeschikt als leefgebied voor de rivierrombout of andere beschermde soorten ongewervelden die in de regio Nijmegen voorkomen.

Amfibieën

Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van kamsalamander en poelkikker, soorten van *'Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn'*. Ook zijn waarnemingen bekend van bruine kikker, gewone pad, alpenwatersalamander en kleine watersalamander, soorten van *'Beschermingsregime overige soorten'* (NDFF). Op het terrein van NYMA zijn ondiepe betonnen waterbakken aanwezig met een hoge betonnen rand. Beplanting ontbreekt in deze bakken, evenals mogelijkheden voor amfibieën om in of uit de bakken te kruipen. De betonnen bakken zijn ongeschikt als voortplantingswater voor amfibieën. In het plangebied is geen ander oppervlaktewater aanwezig. Op grond van het ontbreken van geschikt voortplantingswater wordt geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor amfibieën.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen gevonden van grondgebonden zoogdieren. Het plangebied is minimaal geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren van het *'Beschermingsregime andere soorten'* zoals egel, haas, konijn, vos en muizen. Verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van deze soorten ontbreken. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen.

In het buitengebied van Nijmegen zijn waarnemingen bekend van de otter, bever en wolf, soorten van *'Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn'*. Voor deze soorten ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. In het stedelijk gebied van Nijmegen komen steenmarter en eekhoorn voor, soorten van *Beschermingsregime overige soorten* (NDFF). De voormalige NYMA fabriek is grotendeels open waardoor schuilplaatsen voor steenmarter niet aanwezig zijn. Het Vasim gebouw is in gebruik en een (rustige) holle ruimte die een geschikte verblijfplaats kan bieden voor steenmarter is niet aanwezig. Mogelijk passeren steenmarters uit de omgeving het plangebied tijdens foerageertochten. Omdat de beschikbaarheid aan prooien en plantaardig voedsel gering is heeft het plangebied geen essentiële functie als foerageergebied. Grote bomen ontbreken in het plangebied waardoor het ongeschikt is als leefgebied voor eekhoorn.

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermd volgens het *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*. De fabrieksgebouwen in het plangebied herbergen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat in het NYMA fabrieksgebouw op verschillende plaatsen scheuren in de muren aanwezig zijn die toegang kunnen bieden tot ruimten in de spouw of tussen de betonnen dakplaten. Ook ruimten achter daklijsten zoals bij het gebouw langs de Waal bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen. In het Vasim gebouw heeft de zuidzijde van het kantoorgebouw geschikte verblijfplaatsen (open stootvoegen en daklijsten zijn hier aanwezig). Aan de westzijde van het gebouw zijn grote scheuren in de muur aanwezig door de plaatsing van binten in de gevel die geschikt zijn als verblijfplaats.

In en rond de stad Nijmegen komen onder andere rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger voor (NDDF). De laatste vier genoemde soorten gebruiken verblijfplaatsen in gebouwen. Om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze soorten te kunnen vaststellen is nader veldonderzoek nodig in de periode mei-september.

De noordzijde van het NYMA terrein is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Bij het water is vaak een hoge dichtheid aan vliegende insecten en het fabrieksgebouw biedt luwte voor zowel insecten als vleermuizen. Het plangebied heeft – op basis van de aard en omvang en de omgeving - geen functie als essentieel foerageergebied (d.w.z. essentieel voor het functioneren van een verblijfplaats). Het plangebied heeft geen functie als essentiële vliegroute voor vleermuizen. In de omgeving zijn tal van lijnvormige opgaande (groen)structuren aanwezig waar dieren langs kunnen vliegen op weg naar foerageergebied of verblijfplaats.

Vogels

De jonge bomen in het plangebied en de aanwezige gebouwen zijn ongeschikt als nestplaats voor vogels met een jaarrond beschermde nestplaats¹ door hun beperkte omvang. Op grond hiervan wordt de aanwezigheid van nesten van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats uitgesloten.

Het plangebied vormt geschikt broedhabitat voor algemeen voorkomende vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is. In het fabrieksgebouw van NYMA zijn tijdens het veldbezoek vogelnesten gezien en een roepende zwarte roodstaart en witte kwikstaart waargenomen. De bomen en struiken, met name aan de westzijde van het Vasim gebouw, zijn geschikt als broedhabitat voor algemene soorten vogels.

Effecten van de ingreep

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied kan een functie hebben als foerageergebied voor algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren waarvoor binnen de provincie Gelderland een vrijstelling geldt bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Het

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendief, zwarte wouw.

plangebied kan onderdeel uitmaken van het foerageergebied van steenmarters. Effecten van de voorgenomen werkzaamheden zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Indien vleermuizen in de voormalige fabrieksgebouwen verblijven, kunnen de voorgenomen amovatie en renovatie van gevels en daken leiden tot het vernielen van verblijfplaatsen van vleermuizen en mogelijk het doden van dieren.

Om uitsluitel te kunnen geven over de huidige betekenis (welke functie) van het gebouw voor vleermuizen (welke soorten) is nader onderzoek nodig. Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek kan worden vastgesteld of een ontheffing van de Wnb nodig is en of mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn.

Vogels

Werkzaamheden aan de NYMA fabriek en het groen rondom het Vasim gebouw kunnen tijdens het broedseizoen leiden tot beschadiging en wezenlijke verstoring van in gebruik zijnde nesten. Effecten van de voorgenomen ingreep op soorten met een jaarrond beschermd nest zijn uitgesloten. Voor deze soorten heeft het plangebied geen betekenis.

Andere soorten

Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis. Negatieve effecten op andere beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn uitgesloten.

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Voor het vernietigen en verstoren van vogelnesten die in gebruik zijn is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen (zie randvoorwaarden hieronder).
- Het vernietigen of aantasten van verblijfplaatsen van vleermuizen is een overtreding van de Wnb artikel 3.5 lid 1 en 4. Indien uit nader onderzoek blijkt dat vleermuizen aanwezig zijn en schade aan verblijfplaatsen niet te voorkomen is, is een ontheffing van de Wnb nodig. Om een ontheffing aan te kunnen vragen moet tevens het wettelijk belang van de ingreep worden onderbouwd en moeten alternatieven voor de ingreep zijn onderzocht.

Randvoorwaarden voor werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep

Het verstoren en vernietigen van vogelnesten die in gebruik zijn moet voorkomen worden. Dit kan door het rooien van beplanting en (voorbereidende) (bouw)werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Wnb geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode half maart tot half augustus.

Nader onderzoek

Om eventueel als basis te kunnen dienen voor een ontheffingsaanvraag van de Wet natuurbescherming dient het vaststellen van zomer-, kraam-, paar- en winterverblijven

van vleermuizen volgens het vleermuisprotocol 2017 te worden uitgevoerd. Dit onderzoek bestaat in totaal uit vijf veldronden in mei-september:

- 1 ochtendbezoek en 2 avondbezoeken (i.v.m. laatvlieger) in de periode half mei - half juli.
- 2 avondbezoeken in de periode half augustus – september.

Literatuur

Ndff-ecogrid.nl, geraadpleegd d.d. 12-06-2018

www.ruimtelijkeplannen.nl, geraadpleegd d.d. 12-06-2018

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met Gerlof Hoefsloot.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
drs. F. van Vliet

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 · 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl

Bijlage II Vleermuisonderzoek NYMA- en Vasim-terrein 2019

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
Mevr. T. Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 9 september 2019
ONS KENMERK: 18-0601/19.07393/AnKar
AUTEUR: G. Hoefsloot
PROJECTLEIDER: G. Hoefsloot
STATUS: Versie 1.0
CONTROLE: D.B. Kruijt

Vleermuisonderzoek NYMA- en Vasim-terrein, Nijmegen

Gemeente Nijmegen is voornemens om het NYMA- en Vasim-terrein te Nijmegen deels te amoveren, te renoveren en een nieuwe bestemming te geven. Bureau Waardenburg heeft in 2018 een quick scan flora en fauna uitgevoerd waaruit bleek dat de gebouwen op beide terreinen potentie hebben als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten vleermuizen (Karels, 2018). In het najaar van 2018 en voorjaar van 2019 heeft Bureau Waardenburg onderzoek gedaan naar vleermuizen.

Conclusie

Zowel het Vasim en NYMA gebouw hebben een functie als paarverblijf voor de gewone dwergvleermuis. Het terrein heeft daarnaast een foerageerfunctie en vleermuizen gebruiken een vliegroute op het terrein. Aantasting van deze functies betekent een overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Aanbevolen wordt om maatregelen te treffen waarmee negatieve effecten op vleermuizen en overtreding van verbodsbepalingen wordt voorkomen. Bij de uitvoering van werkzaamheden aan gebouwen en het rooien van vegetatie moet tevens rekening worden gehouden met het broedseizoen. Er zijn kansen om de functie van het plangebied voor vleermuizen en gierzwaluwen (verblijf- en nestplaatsen) te versterken.

Deze conclusie wordt hieronder toegelicht.

Toelichting

Plangebied

Het plangebied met een oppervlakte van ca. 8,0 ha ligt aan de rivier de Waal in het noordwesten van de stad Nijmegen. Tussen de Winselingseweg en de Waal ligt het voormalige fabrieksterrein van NYMA. Tussen de Winselingseweg en de Nymaweg ligt de voormalige fabriek Vasim. In het plangebied zijn geen bomen aanwezig met geschikte verblijfplaatsen zoals holten of scheuren in de stam.

Het NYMA terrein is grotendeels afgesloten. Op het terrein zijn in 2018 en 2019 diverse renovatiewerkzaamheden uitgevoerd zoals bestraten van het terrein. Een deel van het gebouw wordt gebruikt voor opslag van materieel van de aannemer. Aan de zijde van de brug is het skatepark van Stichting Waalhalla gevestigd.

Het voormalige fabrieksgebouw Vasim wordt gebruikt als atelier, werkplaats, kantoor en opslagruimte. Op het terrein rondom het gebouw is in 2019 een festival gehouden. De ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

De bebouwing op het NYMA terrein en het Vasim terrein hebben geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen (Karels, 2018).

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omcirkeld) noord en zuid van de Winselingseweg te Nijmegen. Bron: gemeente Nijmegen.

Voorgenomen werkzaamheden

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door de gemeente Nijmegen. De gemeente Nijmegen is voornemens het NYMA terrein om te vormen tot evenemententerrein. Daarnaast moet het plek bieden aan creatieve en kleine

ondernemers. Hiervoor wordt het bestaande fabrieksgebouw gerenoveerd en aangepast aan de eisen van deze tijd. De voorgenomen werkzaamheden voor het Vasim terrein zijn (nog) niet bekend. Uitgangspunt is dat er géén werkzaamheden plaatsvinden aan de kade langs de Waal (Karels, 2018).

Planning

De werkzaamheden worden uitgevoerd in 2020. De verdere planning van de werkzaamheden is niet bekend.

Methodiek vleermuisonderzoek

De methode van het onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is gebaseerd op het vleermuisprotocol (versie 2017). Uitgangspunt daarvoor zijn de voorwaarden ten aanzien van gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Het onderzochte gebied is vijf keer tijdens geschikte weersomstandigheden bezocht, tweemaal in augustus - september 2018, gericht op paar- en overwinteringsplaatsen en driemaal in mei-juli 2019, gericht op zomer- en kraamverblijven. Een overzicht van de bezoekdata, -tijden en weersomstandigheden is gegeven in Tabel 1. Alle bezoeken zijn door twee vleermuisonderzoekers uitgevoerd die zich onafhankelijk van elkaar met fiets of lopend door het plangebied verplaatsten.

Tabel 1 Overzicht inventarisatiedata vleermuizen.

Data	Tijd veldwerk	Weer
23-08-2018	23:00-01:00u	15°C, droog, 1 Bft
13-09-2018	22:15-00:15u	12°C, droog, 1 Bft
16-05-2019	21:20-23:20u	12°C, droog, 3 Bft
12-06-2019	03:20-05:20u	15°C, droog, 1 Bft
25-06-2019	21:30-00:00u	28°C, droog, 1 Bft

Tijdens het veldwerk is gelet op roepende dieren en verblijfplaats indicierend gedrag (in- en uitvliegende dieren, baltsvluchten en zwermgedrag bij gebouwen). Gebieden waar vleermuizen vaak foerageerden zijn bepaald. Op 25-6-2019 is door één van de onderzoekers gepost bij het viaduct over de Nymaweg om het aantal passerende dieren te tellen die van een vliegroute gebruik maakten.

Apparatuur, materieel

Bij het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector van het type Petterson D240x. Daarnaast hadden de onderzoekers de beschikking over een led-zaklamp, waarmee o.a. zwermgedrag kan worden vastgesteld.

Onderbouwing veldwerk vleermuizen

Het veldwerk is in hoofdzaak gericht geweest op het vaststellen van *functies* voor vleermuizen, niet op het uitputtend vinden van *alle* verblijfplaatsen. Zomerverblijfplaatsen van solitaire vleermuizen kunnen zijn gemist. Het aantal paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de locaties worden bepaald door de waarnemingen van roepende mannetjes te clusteren en te kijken waar deze liggen ten opzichte van potentiële verblijfplaatsen. Territoria van gewone

dwergvleermuizen kunnen gemiddeld (150-)200 meter doorsnee zijn in stedelijk gebied (Sachteleben & Von Helversen, 2006). Binnen territoria zijn in stedelijk gebied vrijwel altijd meerdere paarverblijfplaatsen aanwezig.

Met de geleverde onderzoeksinspanning is een goed beeld verkregen van de *functies* van het plangebied voor de verschillende soorten vleermuizen.

Functie van het plangebied voor vleermuizen

Gewone dwergvleermuis kraamverblijfplaatsen

Er zijn geen kraamverblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld.

Gewone dwergvleermuis paar- en zomerverblijven

Baltsende vleermuizen zijn op diverse locaties vastgesteld. Op basis van de waarnemingen zijn twee baltsterritoria aanwezig, een in het NYMA gebouw en een in het Vasim gebouw (figuur 2). Tijdens de twee ronden in 2018 werd ter hoogte van deze locaties sociale roep van de gewone dwergvleermuis gehoord. De dieren vlogen op en neer en lieten tijdens de vlucht een sociale roep horen. De vleermuis op het NYMA terrein vloog ook het gebouw in dat aan de rivierzijde open was en vloog vervolgens rondjes onder het plafond.

Gewone dwergvleermuis winterverblijven

Er zijn geen waarnemingen gedaan van zwermende dieren die wijzen op een functie van de bebouwing als winterverblijfplaats.

Gewone dwergvleermuis foerageergebied

Vleermuizen jaagden rondom de bebouwing op beide terreinen. Geschat wordt dat het plangebied door 10 tot 20 gewone dwergvleermuizen gebruikt wordt als foerageergebied. Foerageer locaties waar elke onderzoeksrondte 2 tot 5 dieren aan het jagen waren bevinden zich bij de wilgen aan de west zijde van het Vasimgebouw en ten noorden van het NYMA gebouw bij de rivierkade.

Gewone dwergvleermuis vliegroutes

Een vliegroute bevindt zich onder het viaduct over de Nymaweg (figuur 2). Op 25-6-2019 vlogen 20-30 dwergvleermuizen via deze route het plangebied in. De dieren vlogen vervolgens langs het Vasim gebouw via de oost en westzijde. De dieren gebruiken deze route om foerageergebied in het plangebied en langs de rivier te bereiken. Tijdens de ochtendronde op 12-6-2019 vlogen de vleermuizen via deze route terug naar het oosten.

Figuur 2 De twee paarterritoria en vliegroute van gewone dwergvleermuis.

Overige vleermuissoorten

Er zijn tijdens het veldwerk nog andere vleermuizen waargenomen. Rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en een niet verder gedetermineerde *Myotis* soort (waarschijnlijk meervleermuis of watervleermuis). Deze dieren vlogen in de onderzoeksperiode eenmaal over het plangebied en vertoonden geen gedrag dat wijst op een essentiële functie voor deze soorten.

Overige soorten

In het plangebied is in 2018 de bastaard kikker waargenomen in een betonnen bak waar water in bleef staan. In 2019 bleek deze bak droog te staan en zijn er geen kikkers of andere soorten amfibieën meer waargenomen. Tijdens de rondes in 2019 zijn drie territoria van zwarte roodstaart waargenomen in het plangebied. Steenmarters en sporen van deze dieren zijn niet aangetroffen.

Effectbeoordeling

Vleermuizen

De gedeeltelijke sloop, renovatie of wijziging van het gebruik van de bebouwing kan zorgen dat de paarverblijven van gewone dwergvleermuis hun functie verliezen. Het is niet bekend welke werkzaamheden plaats gaan vinden. Of er sprake is van aantasting van paarverblijven kan nu niet worden beoordeeld.

Het plangebied heeft een functie als foerageergebied en vliegroute voor gewone dwergvleermuis. Het is niet bekend welke werkzaamheden plaats gaan vinden. Als windluwe plekjes met begroeiing (+3m hoog) die niet verlicht worden in het plangebied aanwezig blijven en de rivierzijde van het plangebied niet verlicht wordt blijft geschikt foerageergebied aanwezig. De functionaliteit van de vliegroute kan worden behouden door te zorgen dat bij het viaduct over de Nymaweg geen extra verlichting wordt geplaatst en minimaal één zijde van het Vasim- en NYMA gebouw donker gehouden wordt zodat vleermuizen de rivieroever via een donkere en windluwe zone kunnen bereiken.

Overige soorten

Het plangebied wordt door de zwarte roodstaart gebruikt als broedgebied. In het broedseizoen (maart-juli) kunnen werkzaamheden aan gebouwen nesten van deze vogel verstoren.

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Het vernietigen of aantasten van paarverblijfplaatsen van vleermuizen is een overtreding van de Wnb artikel 3.5 lid 1 en 4. Indien schade aan verblijfplaatsen niet te voorkomen is, is een ontheffing van de Wnb nodig. Om een ontheffing aan te kunnen vragen moet tevens het wettelijk belang van de ingreep worden onderbouwd en moeten alternatieven zijn onderzocht.
- Aanbevolen wordt om bij de herinrichting en het gebruik van het plangebied rekening te houden met een foerageerfunctie en vliegroute van gewone dwergvleermuis. Met een vleermuisdeskundige kunnen concrete maatregelen worden ontworpen die zorgen voor behoud van deze functies.
- Voor het vernietigen van nesten die in gebruik zijn en het verstoren van in gebruik zijnde nesten van vogels zodanig dat broedsels mislukken is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen (zie randvoorwaarden hieronder).

Randvoorwaarden en aanbevelingen

- Aanbevolen wordt om met een vleermuisdeskundige maatregelen uit te werken waardoor het aanbod aan paarverblijfplaatsen, foerageergebied en de vliegroute duurzaam behouden blijven. Negatieve effecten op vleermuizen kunnen daarmee voorkomen worden. Om zekerheid te krijgen dat het bevoegd gezag instemt met de maatregelen kan het plan ter goedkeuring worden voorgelegd aan de provincie.
- Het verstoren en vernietigen van vogelnesten die in gebruik zijn moet voorkomen worden om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Dit kan door het rooien van beplanting en werkzaamheden aan bebouwing buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Wnb geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode maart tot augustus.

Kansen voor natuur

Het plangebied bevindt zich nabij de rivier, een belangrijk foerageergebied voor vleermuizen en gierzwaluwen. De bebouwing in het plangebied kan voor gebouwbewonende soorten vleermuizen geschikt gemaakt worden als kraamverblijf door delen van een spouwmuur toegankelijk te maken of grote vleermuiskasten in of aan het gebouw te hangen. De panden kunnen geschikt gemaakt worden als broedplaats voor gierzwaluwen door hoog in de gevels of in de betonnen silo van het NYMA gebouw nestholten te maken. Om de functionaliteit van deze maatregelen te garanderen wordt aanbevolen de verblijf- en nestplaatsen en de positie daarvan in de bebouwing te laten bepalen door een faunadeskundige.

Literatuur

- Karels, M.A., 2018. Quick scan Wnb NYMA- en Vasimterrein, Nijmegen. Kenmerk: 18-0418/18.04569/AnKar. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Sachteleben, J. & O. Von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*Pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. *Acta Chiropterologica*, 8(2): 391-401, Museum and Institute of Zoology PAS.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met Gerlof Hoefsloot.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
D.B. Kruijt

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl

Bijlage III Quicksan NYMA Kavel 7 2020

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
t.a.v. mevr. T. Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 16 april 2020
ONS KENMERK: 20-0306/20.03736/JanDaa
UW KENMERK: VPL 287305
AUTEUR: J. Daamen
PROJECTLEIDER: G. Hoefsloot
STATUS: versie 1
CONTROLE: G. Hoefsloot

Quickscan Wet natuurbescherming NYMA, kavel 7, te Nijmegen

De gemeente Nijmegen is voornemens om het plangebied NYMA, kavel 7 te Nijmegen bouwrijp te maken. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Conclusie

De bomen in het plangebied hebben voor vleermuizen mogelijk een functie als vaste rust- en verblijfplaats. Om hierover uitsluitel te kunnen geven is aanvullend veldonderzoek nodig. Op basis van de uitkomsten van het aanvullend onderzoek kan worden vastgesteld:

- welke functies het plangebied heeft en of deze essentieel zijn voor genoemde soorten;
- of er maatregelen nodig zijn om negatieve effecten op genoemde soorten te voorkomen of te verminderen.

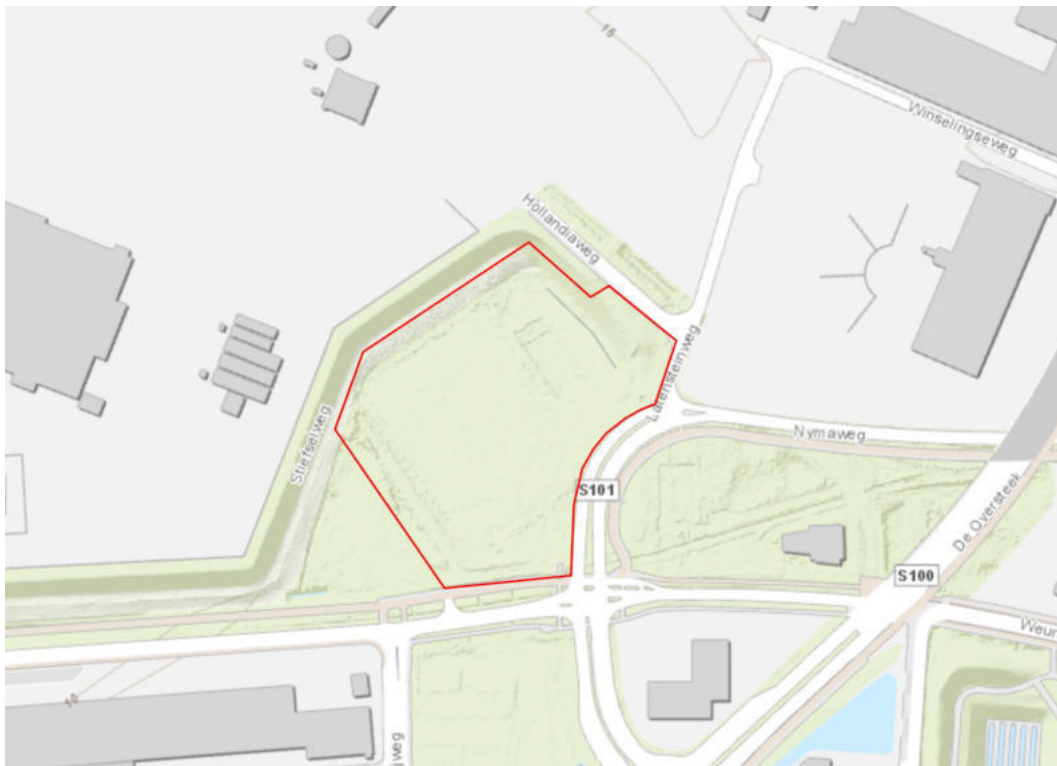
Naast vleermuizen komen er in het plangebied waarschijnlijk diverse soorten muizen voor. Voor de betreffende soorten geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van verbodsbepalingen als werkzaamheden plaatsvinden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient verder rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedende vogels om overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb te voorkomen. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep uitgesloten. Effecten op beschermde gebieden en houtopstanden zijn uitgesloten (beoordeling stikstofdepositie is geen onderdeel van deze notitie).

Toelichting

Plangebied

Het plangebied bevindt zich tussen Nymaweg, Weurtseweg en Stiefselweg te Nijmegen (figuur 1). In het plangebied is geen bebouwing of water aanwezig. Het plangebied is een landschappelijk open gebied met veelal grasland en heeft een zandige ondergrond (foto 1). Rondom het plangebied staan aan de oostelijke, noordelijke en westelijke kant een rij bomen (foto 2, 3 en 4). Aan de westelijke kant buiten het plangebied is een groot bedrijfspand aanwezig (foto 4).

Figuur 1 Ligging plangebied NYMA kavel 7 (rood omkaderd.) (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN).

Foto 1 Overzicht van plangebied vanaf de oostelijke hoek.

Foto 2 Rij met jonge bomen en wat struiken aan de oostzijde van het plangebied.

Foto 3 Rij met jonge bomen en struiken aan de noordelijke kant van het plangebied.

Foto 4 Rij bomen in het plangebied aan de westelijke rand met op de achtergrond het bedrijfspand dat buiten het plangebied staat.

Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door de gemeente Nijmegen. De gemeente is voornemens om het gehele plangebied bouwrijp te maken. Het is nog onbekend wanneer en wat er op de kavel gebouwd gaat worden. Voor de quickscan is uitgegaan van een *worst-case* scenario waarbij alle vegetatie verwijderd wordt.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wnb. Bij toepassing van de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied en ligt hemelsbreed op ongeveer 800 meter afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken. De ingreep veroorzaakt geen aantasting van relevante soorten en begroeiingen in Natura 2000-gebieden (bijvoorbeeld als gevolg van geluid, trilling etc.). Significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. Een beoordeling van effecten van stikstofdepositie op beschermde gebieden maakt geen onderdeel uit van dit rapport.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in Gelderland bestaande uit het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszones). Op grond van de aard van de ingreep en afstand tussen NNN en plangebied zijn effecten op het NNN uitgesloten.

Houtopstanden

Het plangebied bevindt zich in de bebouwde kom van Nijmegen. De regels ten aanzien van houtopstanden (hoofdstuk 4 van de Wnb) zijn daarom niet van toepassing.

Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing in het kader van de Wnb is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Effecten zijn bepaald en beoordeeld op basis van de mogelijke functie van het plangebied voor beschermde soorten en de voorgenomen ingreep.

In deze notitie zijn de volgende werkzaamheden getoetst:

- bouwrijp maken van het plangebied inclusief de kap van alle bomen en begroeiing in het plangebied.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is het Stappenplan Wet natuurbescherming gemeente Nijmegen (Bureau Waardenburg, 2019) geraadpleegd. Hierin is een overzicht opgenomen van beschermde soorten van de Wnb die in de gemeente voorkomen met hun verspreiding. De gegevens zijn afgeleid van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) uit de periode 2014-2019. Bij het raadplegen van de verspreidingsgegevens is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. 500 meter om het plangebied.

Het plangebied is op 1 april 2020 door een ecooloog bezocht. Tijdens de inspectie is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten en de geschiktheid van plangebied voor beschermde soorten. Op basis van locatietekenen en *expert judgement* is beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten. De bomen zijn geïnspecteerd op verblijf- en nestplaatsen voor vleermuizen en vogels. Doordat er geen blad aan de loofbomen zat, konden de bomen goed bekeken worden. Het plangebied is geïnspecteerd op geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten planten en leefgebied en verblijfplaatsen van fauna.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Voor de soortgroepen vissen, amfibieën en reptielen wordt op basis van aanwezig biotoop (open landschap, ontbreken van oppervlaktewater) en de geïsoleerde ligging (plangebied is geheel omgeven door wegen) en verspreidingsgegevens geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor beschermde soorten. Deze soortgroepen worden niet verder behandeld in deze notitie.

Het plangebied is beoordeeld op betekenis voor beschermde soorten planten, ongewervelden, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en vogels.

Planten

Er zijn geen beschermde plantensoorten en geen geschikte groeiplaatsen voor beschermde planten waargenomen tijdens het veldbezoek. Uit het plangebied en directe omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten bekend. Op grond van verspreidingsgegevens en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén functie heeft voor beschermde plantensoorten.

Ongewervelden

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de iepenpage, een soort van *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* (NDFF). Waardplanten voor deze vlinder zijn diverse soorten iep zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars. Er groeien geen iepen in het plangebied. Op grond daarvan wordt geconcludeerd dat het plangebied géén functie heeft voor beschermde soorten ongewervelden.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen of holen van grondgebonden zoogdieren ontdekt. Het plangebied is geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende soorten zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* (zoals huisspitsmuis, bosmuis en veldmuis).

Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Het plangebied heeft géén functie als verblijfplaats voor andere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren. Het gebied is te open en er zijn te weinig schuilplaatsen om als leefgebied te fungeren voor grotere soorten grondgebonden zoogdieren. Bovendien ligt het plangebied geïsoleerd tussen wegen en worden regelmatig honden uitgelaten in het plangebied wat voor verstoring kan zorgen.

Vleermuizen

In de omgeving komen o.a. de soorten gewone, kleine en ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis voor. In het plangebied zijn bomen aanwezig met holten en spleten die een functie als verblijfplaats kunnen hebben. Dit betreft ongeveer 10-20 holtes die vooral in de noordelijke rij bomen aanwezig zijn (foto 3). De hollen zijn voornamelijk afkomstig van grote bonte specht die tijdens het veldbezoek ook gezien is. Om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen en de functie van de bomen (paarverblijf, zomerverblijf, kraamverblijf of winterverblijf) te kunnen vaststellen is nader onderzoek nodig, bijvoorbeeld door inspectie van de holten en spleten met een endoscoop om de geschiktheid van de holten als verblijfplaats en de aanwezigheid van sporen van vleermuizen te bepalen.

Het plangebied zou functie kunnen hebben als foerageergebied voor vleermuizen. Dit zal geen essentiële functie zijn aangezien er geen grote oppervlakten groen of waterpartijen aanwezig zijn. Het plangebied heeft geen functie als essentiële vliegroute, aangezien lijnvormige groene verbindingen en watergangen in het plangebied ontbreken. Daarnaast is het plangebied geïsoleerd door wegen en verlicht met straatlantaarns wat het plangebied minder geschikt maakt als leefgebied voor vleermuizen.

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving zijn tijdens het veldbezoek geen nestlocaties waargenomen die geschikt zijn voor vogels waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is¹. Het plangebied zal daarom ook geen essentieel foerageergebied zijn voor relevante soorten.

Het plangebied vormt geschikt broedbiotoop voor algemeen voorkomende vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is. In de bomen aan de oostzijde van het plangebied is een nest van een houtduif waargenomen. In diverse bomen zitten hollen van grote bonte specht.

Effecten van de ingreep

Planten

Het plangebied heeft geen functie voor beschermde soorten planten. Effecten op beschermde plantensoorten zijn uitgesloten.

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

Ongewervelden

Het plangebied heeft geen functie voor beschermde soorten ongewervelden. Effecten op beschermde soorten ongewervelden zijn uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

De werkzaamheden kunnen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* treffen (bosmuis, huispitsmuis en veldmuis). Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en is geen ontheffing nodig. Het betreft algemeen voorkomende soorten (lokaal, regionaal en landelijk) en het aantal dieren dat potentieel gemoeid is met de (lokale) ingreep is beperkt. De huidige staat van instandhouding van deze soorten komt door de ingreep niet in het geding.

Vleermuizen

Indien vleermuizen (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) de bomen als een verblijfplaats gebruiken, zorgt het kappen van bomen voor het vernietigen van deze verblijfplaatsen en mogelijk het doden van dieren (overtreding artikel Wnb 3.5 lid 1 en 4). Geadviseerd wordt de boomholten voor de kap met een endoscoop te inspecteren op geschiktheid als verblijfplaats en de aanwezigheid van dieren en sporen daarvan. Op basis van die inspectie kan vastgesteld worden of vleermuizenonderzoek volgens het vleermuisprotocol nodig is om de functie van de bomen voor vleermuizen te bepalen.

Vogels

Het plangebied heeft geen functie voor soorten vogels met een jaarrond beschermd nest. De voorgenomen ingreep in het plangebied kan zorgen dat broedgevallen van algemene vogelsoorten zonder jaarrond beschermde verblijfplaats in de bomen vernietigd worden of verstoord worden (overtreding artikel Wnb 3.1 lid 2 en 3.1 lid 4 en 5).

Andere beschermde soorten

Negatieve effecten op andere beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn uitgesloten. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis.

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Risico op vernietigen van paarverblijf/zomerverblijf/kraamverblijf/winterverblijf van vleermuizen (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). Nader onderzoek is nodig om de functie van de bomen te bepalen.
- Risico op vernietigen/verstoren van broedgevallen van algemene soorten vogels. Maatregelen zijn nodig om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen.
- Het project veroorzaakt geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden (stikstofbeoordeling is geen onderdeel van deze toetsing), NNN en regels van Houtopstanden uit Wnb zijn niet van toepassing.

Nader onderzoek

Vaststellen geschiktheid holt en spleten in bomen als verblijfplaats voor vleermuizen door middel van een eenmalige endoscopieinspectie. Als de bomen potentie hebben als verblijfplaats is mogelijk nog een vleermuisonderzoek nodig conform de richtlijnen van het vleermuisprotocol om functies te kunnen vaststellen.

Randvoorwaarden voor werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep

Bouwrijp maken van het plangebied dient plaats te vinden in periode september-februari. Hiermee wordt verstoring van vogels in de broedperiode voorkomen.

Voor vleermuizen wordt op basis van de resultaten van het aanvullend veldonderzoek (endoscopieinspectie en indien nodig vleermuisonderzoek met bat detector) de benodigde randvoorwaarden en maatregelen bepaald.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met G. Hoefsloot en J. Daamen.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
Ir. E.J.F. de Boer

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl

Bijlage IV Bomeninspectie NYMA Kavel 7 2020

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
t.a.v. mevr. T. Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 23 november 2020
ONS KENMERK: 20-0306/20.09972/LevVe
UW KENMERK: -
AUTEUR: L. Verhoek
PROJECTLEIDER: G. Hoefsloot
STATUS: versie 1
CONTROLE: G. Hoefsloot

Bomeninspectie NYMA kavel 7 te Nijmegen

De gemeente Nijmegen is voornemens om in het plangebied NYMA, kavel 7 te Nijmegen bomen te kappen. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Daamen, 2020). Op basis van dit onderzoek kon een functie van de bomen in het plangebied voor vleermuizen niet worden uitgesloten. De gemeente Nijmegen heeft Bureau Waardenburg gevraagd aanvullend onderzoek te doen naar de potentie van de bomen in het plangebied voor vleermuizen. Dit onderzoek is op 11 november 2020 uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek staan in deze notitie.

Methodiek onderzoek

Een aantal bomen aan de noordzijde van het plangebied bevatten holten die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen (Daamen, 2020). Deze holten zijn tijdens het aanvullende onderzoek met behulp van een ladder, zaklamp en endoscoop geïnspecteerd op (sporen van) vleermuizen en geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen.

Resultaten

De meeste holten in de bomen zijn ontstaan door snoei-beheer en zijn ondiep. Deze holten bieden geen toegang tot holle ruimtes in de bomen en zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Eén boom bevat meerdere spechtengaten. Deze boom bleek bij nadere inspectie geheel hol te zijn en een grote scheur te bevatten (figuur 1 en 2). Hierdoor is er geen geschikt klimaat in de boom voor vleermuizen om te verblijven (inregenen, tocht, geen isolatie).

Figuur 1 *Het spechtengat in de holle boom komt uit in een grote open spleet in de stam, geen geschikte verblijfplaats voor vleermuizen.*

Figuur 2 Scheur aan de achterkant van de holle boom met spechtengaten. Deze scheur is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Conclusie

De te kappen bomen in plangebied NYMA Kavel 7 hebben geen functie als verblijfplaats voor vleermuizen.

Referenties

Daamen, J, 2020. Quicksan Wet natuurbescherming NYMA, kavel 7, te Nijmegen. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
drs. F. van Vliet

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureau's. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door ELK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl